

LESE KROKEN

AV TUVA BJØRKVOLD, FORFATTER, RESSURSLÆRER
FOR NYSGJERRIGPER OG HØGSKOLEKTOR I
NORSK VED HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS

Tenkeskriving

Undervisningsopplegg til artikkelen «Europakartet endrer seg»
i Nysgjerrigper nr. 3–2016

Tenkeskriving betyr å skrive ned løse tanker, uten at teksten skal vurderes eller kontrolleres i etterkant. Man skriver en tekst for seg selv, for å varme opp tankene og gjøre seg klar til videre arbeid med temaet. Tenkeskriving egner seg når man skal gjøre seg klar både til å lese og skrive videre om et emne.

Læreren setter i gang tenkeskrivingen ved å oppgi et tema, eller gjerne et spørsmål elevene skal skrive om. Be elevene skrive alt de kommer på når de hører spørsmålet: *Hvorfor har vi grenser mellom land i Europa?* Elevene skal skrive og skrive i tre minutter. De jobber individuelt, og kan skrive for hånd eller på datamaskin. Om de ikke kommer på mer, skal de skrive det siste ordet om igjen til de får en ny idé å jobbe videre med. Det viktigste er å skrive og la tankene flyte.

Når elevene har skrevet i tre minutter, skal de stoppe. Det er greit om de føler de har mer på lager. Det betyr at tankene er godt i gang, og at de kan peiles inn på videre arbeid. La gjerne elevene summe sammen et par minutter med utgangspunkt i spørsmålet de ble stilt. Da vil de ha enda mer de kan skrive om når de tar fatt på artikkelen.

1991: Sovjetunionen blir oppløst.

Alle republikkene blir selvstendige stater.

Om Nysgjerrigper og Lesekroken

Nysgjerrigper er Norges forskningsråds tilbud til alle elever og lærere på 1.–7. trinn. Vitenskapsmagasinet Nysgjerrigper, nettstedet nysgjerrigper.no, konkurransen Årets Nysgjerrigper og ulike lærertilbud er viktige deler av virksomheten. Les mer på nysgjerrigper.no

Med Lesekroken gir Nysgjerrigper tips til hvordan artiklene i bladet kan brukes til å øke elevens lesekompetanse i alle fag. Les mer på nysgjerrigper.no/lesekroken

Lesekrokan

Av Tuva Bjørkvold

Oppgaver til «Europakartet endrer seg»

1. Tenkeskriv

Hvorfor har vi grenser mellom land i Europa?

Skriv alt du kommer på om spørsmålet. Skriv hele tiden i tre minutter, og ikke stopp.

2. Planlegg en reise gjennom alle landene i Europa

Tenk deg at du vil reise fra Norge og være innom alle land i Europa. Lag en strek som viser reiseruta di. Du kan reise over land og hav.

- Du skal være innom så mange land i Europa som mulig, helst alle.
- Du skal ikke være i samme land to ganger.

3. Detektivlesing

- Finn minst tre grunner til at grensene i Europa har blitt forandret.
- Finn minst fire eksempler på kartet på at land har blitt delt opp i mindre land eller stater.
- Hvorfor er noen grenser tegnet med grått og noen med en rød oppdelte linje?

Europakartet endrer seg

Det er vi mennesker som bestemmer hvor landegrensene skal gå. Derfor kan vi flytte dem også. Og det gjør vi ganske ofte.

TEKST: MAGNUS HELM

nysgjerrigper